

wilde ophouden wist over te halen zijn krant voort te zetten⁴⁴). Ten tweede vond Gerrit dat hij het moest opnemen tegen de 'Vianden' van de Republiek: '... ik mein met regt en reden dat men onze heimelijke en openbare Vianden niet alleen met den degen, maar ook met de pen wel mag te keer gaan'⁴⁵). De oprichting van de Boere Kourier viel samen met het oplaaien van de oorlog tussen Frankrijk en de Republiek (de Spaanse Successie-Oorlog). Het was geen ongebruikelijk verschijnsel dat bij het toenemen van militaire activiteiten en politieke spanningen kranten werden opgericht⁴⁶).

De bronnen

De meeste kourantiers in de 17de en 18de eeuw hadden binnenlandse en buitenlandse correspondenten in dienst. De betaling van deze berichtgevers was een van de belangrijkste uitgaveposten bij de kouranten⁴⁷). Ook Van Spaan wil ons doen geloven dat hij over correspondenten beschikte. Hij heeft het bijvoorbeeld over brieven uit het leger en uit Parijs, de 'tijdinge die men hier op post krijgt' en 'zo aanstonds arriveerd er hier kourier op kourier'⁴⁸). Het is echter onwaarschijnlijk dat Van Spaan over correspondenten of koeriers zou hebben beschikt. Het feit dat de Boere Kourier eenmaal per week verscheen en waarschijnlijk alleen in Rotterdam en omgeving te krijgen was, versterkt deze veronderstelling. Het aanhouden van correspondenten zou het nieuwsblad onbetaalbaar hebben gemaakt. Het ligt voor de hand te veronderstellen dat Van Spaan berichten overnam uit andere kranten. Welke dat zijn geweest blijft echter onduidelijk.

Naast schriftelijk materiaal maakte Van Spaan ook gebruik van mondelinge berichtgeving. Een havenstad als Rotterdam bood daar voldoende mogelijkheden voor. Hij meldde de aankomst van expressen die met een blijde tijding op weg waren naar Den Haag, hij sprak met een deserteur uit het Franse leger en met schippers, matrozen en opvarenden van binnenschepen (onder andere uit Luik)⁴⁹). Maar ook bij plaatselijke herbergen legde Van Spaan zijn oor te luisteren: 'Het Paard van de Boere Kourier heeft zig gisteren bij Kokjes aan 't Hofpoortje met een deftig glas wijn, 't geen het uitstekend wel smaakt, verlustigd. Aldaar hoorde het zeggen ...'⁵⁰).

Ten slotte gebruikte hij ook boeken en tijdschriften om zijn berichten te verlevendigen en de lezers enige achtergrondinformatie te verschaffen. Hij gebruikte onder andere de '*Hollandse of Europeische Mercurius*'⁵¹) en doorspekte sommige berichten met citaten